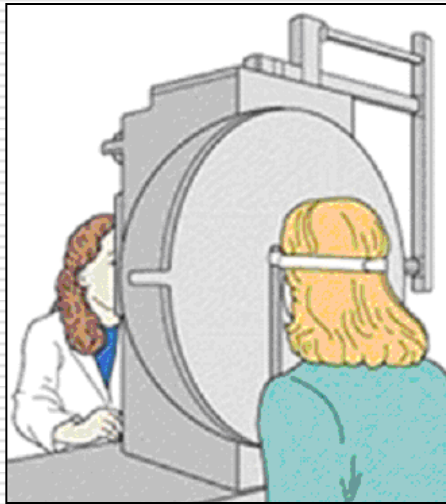

Perimetrie

MUDr. Karolína Skorkovská, Ph.D.

Klinika nemocí očních a optometrie LF MU
Fakultní nemocnice u sv. Anny, Brno

Zorné pole

- **zorné pole** (ZP) - souhrn všech zrakových podnětů vnímaných při fixaci hlavy a zaměření oka na fixační bod
- vyšetření zorného pole = perimetrie
- Perimetrie je nejdůležitějším klinickým nástrojem pro změření zrakových funkcí mimo foveu

Perimetrie

- glaukom
- neurooftalmologická onemocnění
- onemocnění sítnice

Perimetr

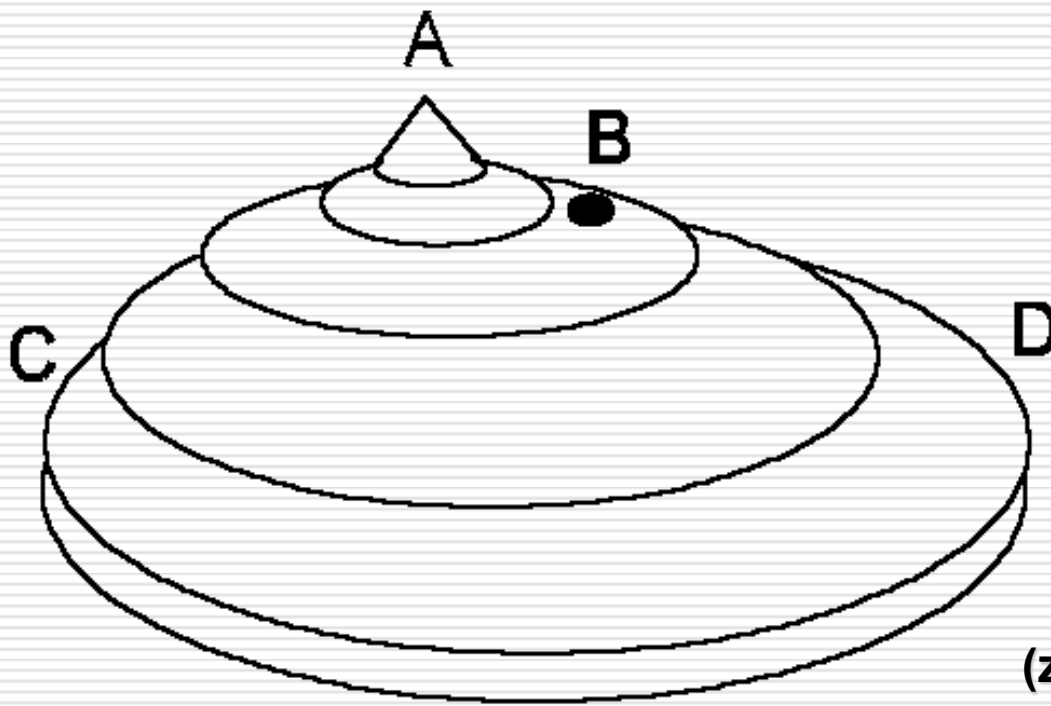

- přístroj, který prezentuje stimulus o známe velikosti, jasů a trvání na definovaném pozadí v určitém místě v zorném poli (ZP)
- perimetrie zjišťuje individuální rozdělení prahové citlivosti sítnice na osvit v různých testovaných bodech v ZP
- ani vysoce citlivé a zdravé oko není schopno zachytit všechny stimuly!

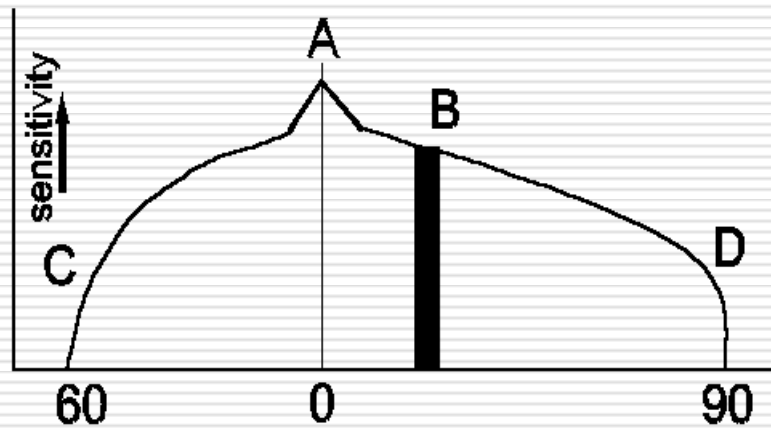
Citlivost sítnice

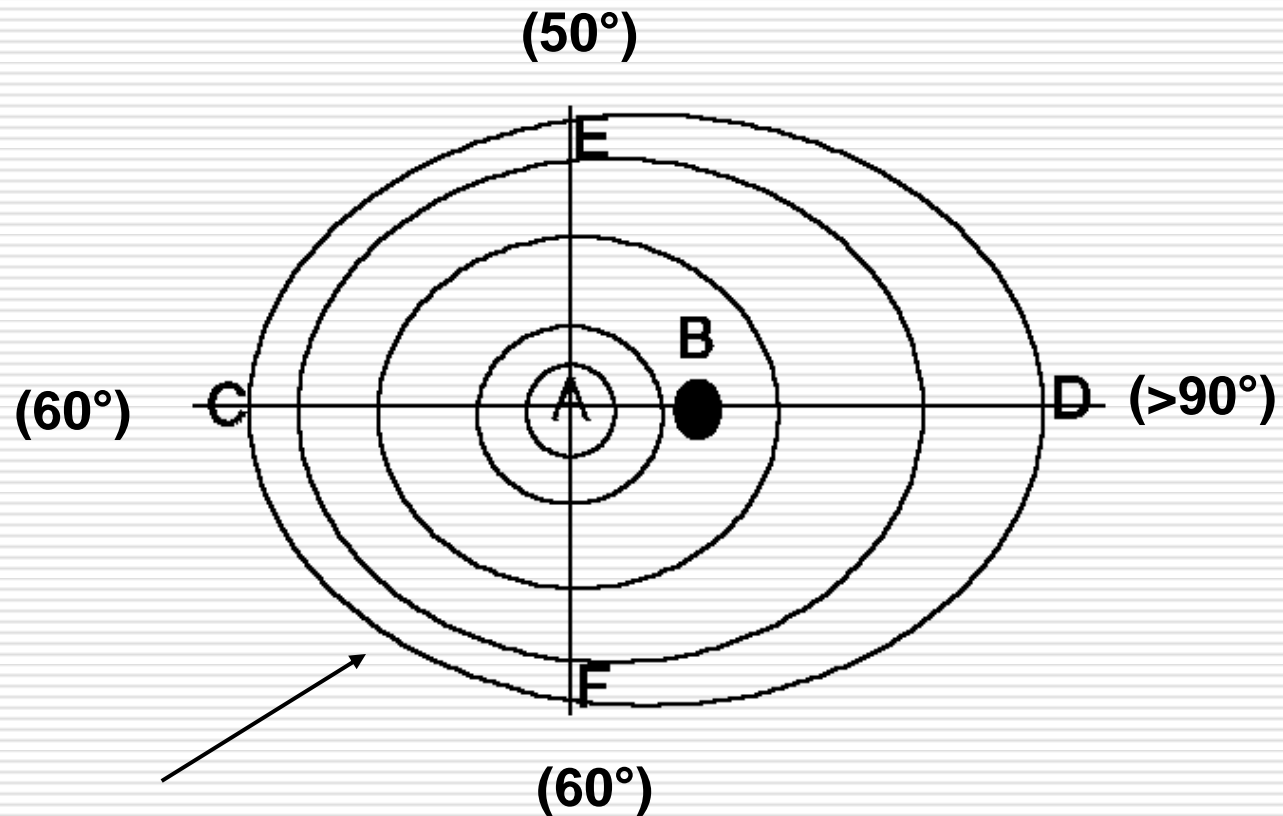

- prahová citlivost se vyjadřuje pomocí logaritmické stupnice, jednotkou je dB (decibel)
- liší se podle testované lokalizace na sítnici a podmínek měření
- za fotopických podmínek největší ve fovea centralis

(ztráta nervových elementů
sítnice = 0,065 dB / rok,
zkalení optických médií)

isoptera

(hranice pro stimulus
určité velikosti a intenzity,

spojuje místa se stejnou prahovou citlivostí sítnice na osvit v zorném poli)

Statická perimetrie

- Humphrey (Zeiss)
- Octopus (Haag-Streit)
- Tübinger Automatik Perimeter (TAP)
- Rodenstock
- Oculus
- Medmont

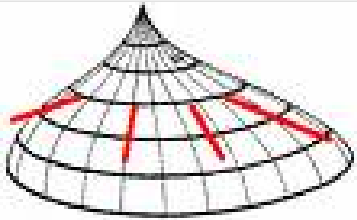

Statická perimetrie

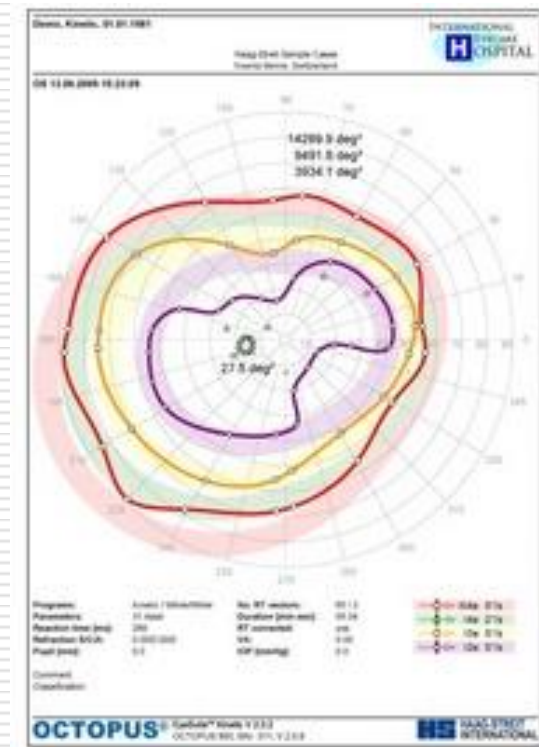
- Stimulus má definovanou velikost, jas, lokalizaci v zorném poli a trvání
- Počítač nabídne stimulus na určité místě v zorném poli na velmi krátkou dobu, stimulus se nepohybuje

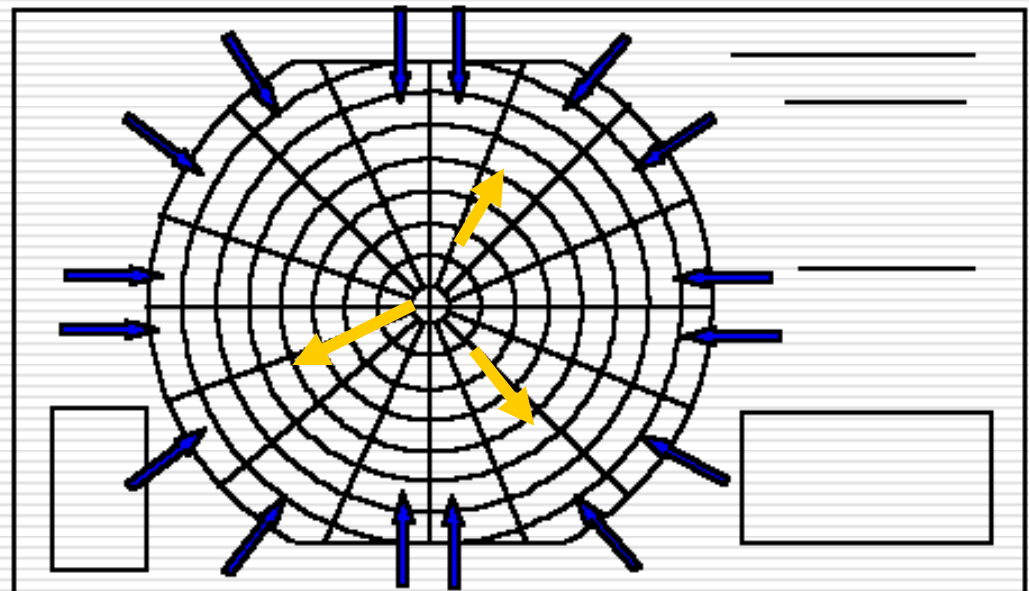

Kinetická perimetrie

- vyšetřující osoba nabízí pacientovi pohybující se stimuly o definovaném jasů a velikosti
- izoptery spojujů hranice stejné citlivosti

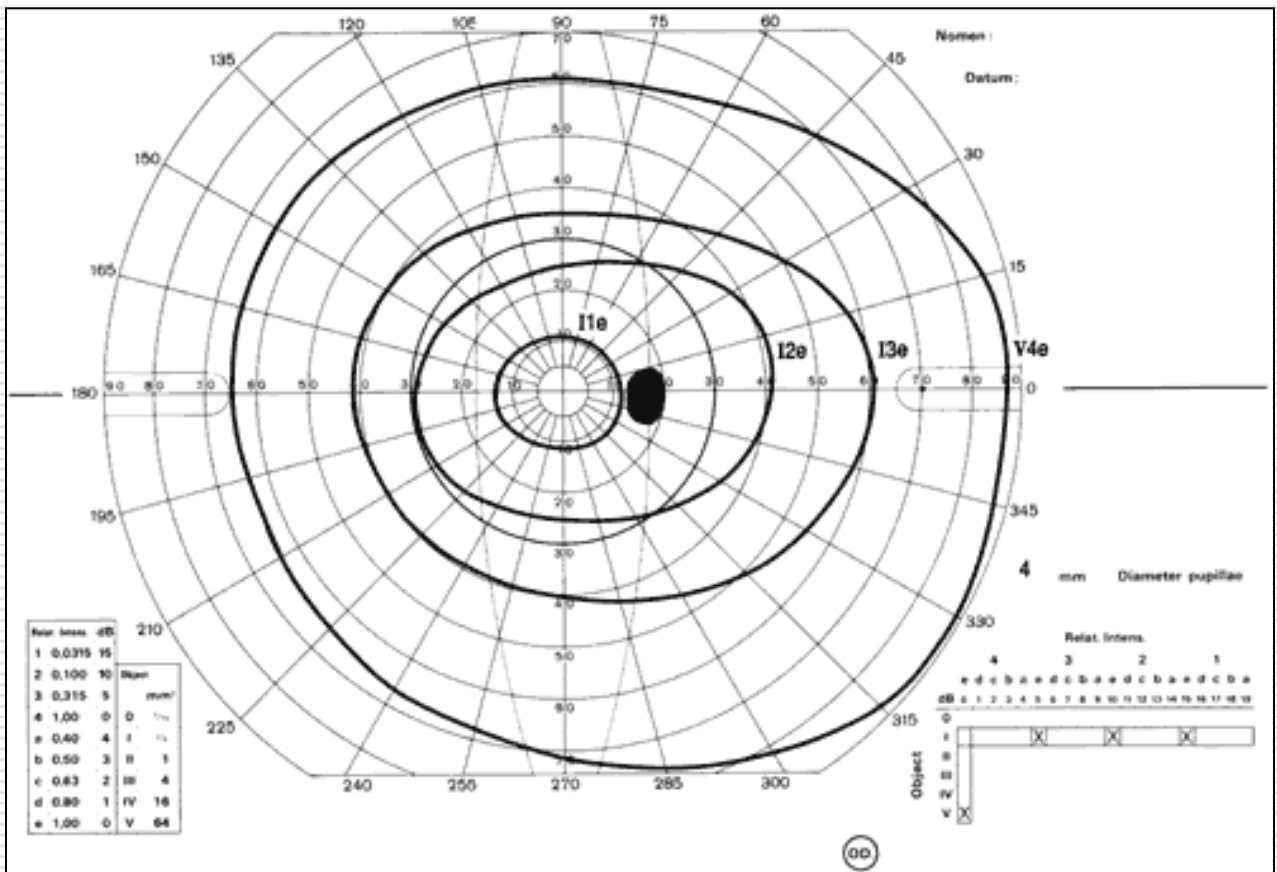
Goldmannův perimetr

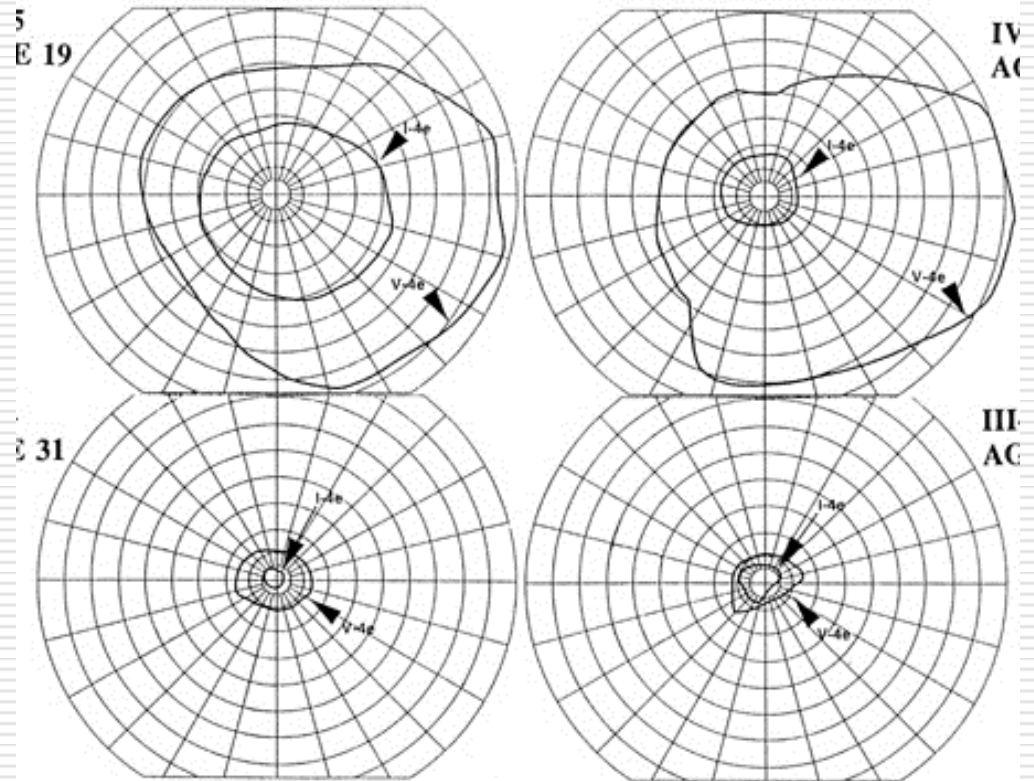
Kinetická perimetrie

- dobře ohraničené výpadky ZP
- pacienti s neurologickým onemocněním, ↓ zrakovou ostrotí, pokročilými defekty ZP (retinitis pigmentosa)
- pacienti s pokročilým poškozením ZP

Retinitis pigmentosa

Indikace perimetrie

- kontrola již známých skotomů
- příznaky postižení zrakové dráhy
- nejasné poruchy vidění
- změny na očním pozadí
- přítomnost relativního aferentního pupilárního defektu
- posudky

Konfrontační vyšetření ZP

Provedení statické perimetrie

- **centrálních 30°**
- rychlá prahová strategie
- instrukce pacienta (úloha při vyšetření, průběh, trvání, charakter stimulů)
- vhodná trvalá přítomnost vyšetřující osoby

Faktory ovlivňující perimetrii

- pozornost, únava, motivace, postoj vyšetřované osoby k vyšetření, porozumění testu
- šířka zornice
- transparence optických médií
- refrakce
- učící efekt

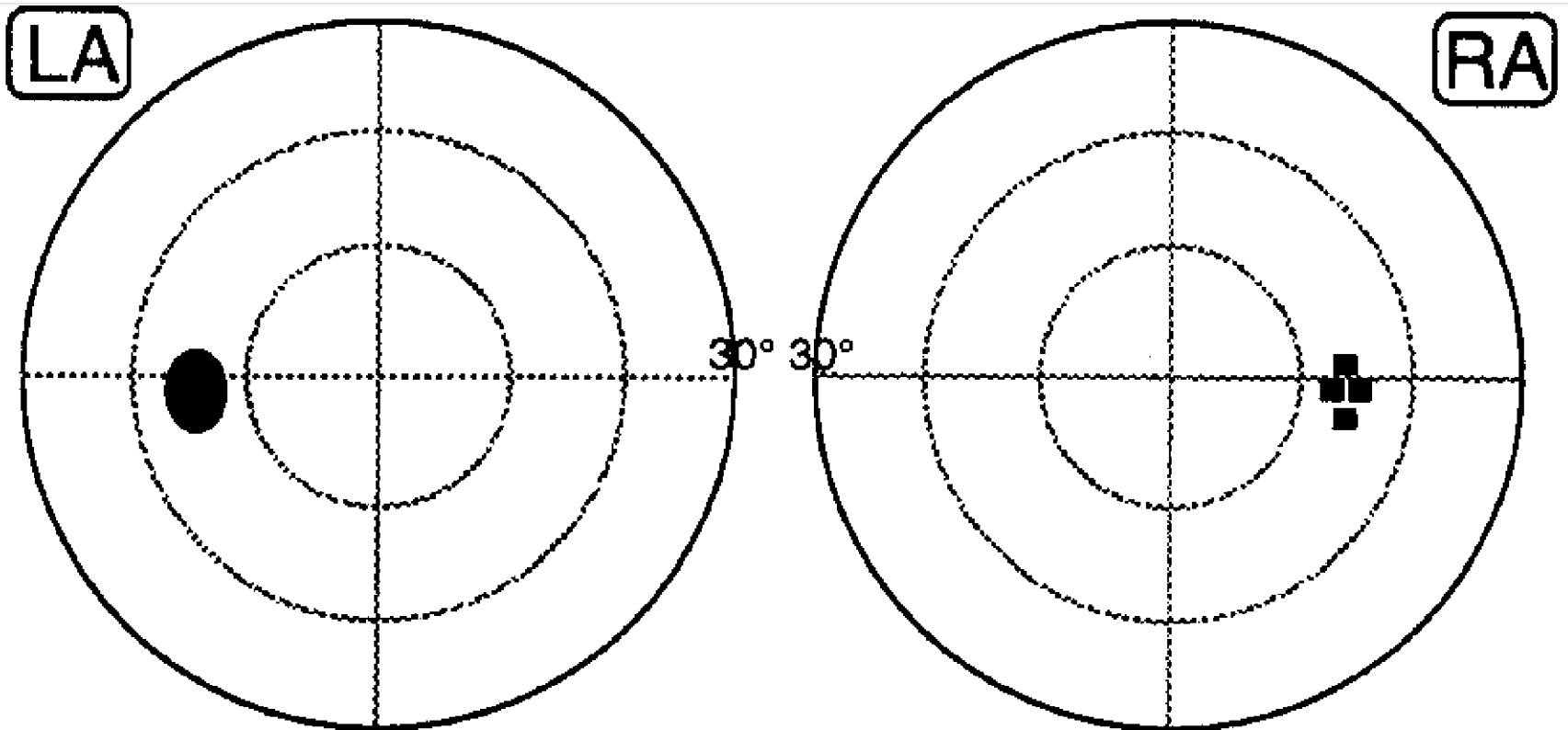
Korekce při perimetrii

- vyšetření centrálních 30°
  - korekce do blízka
  - skla s úzkým okrajem
  - korekce astigmatismu od ± 1 cyl

35 - 50 let	+ 1,0 Dsf
50 - 60 let	+ 2,0 Dsf
nad 60 let	+ 3,0 Dsf

Slepá skvrna

Kontrola spolehlivosti vyšetření

20%

Falešně pozitivní odpovědi

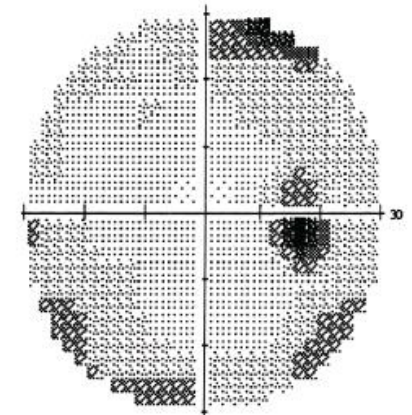
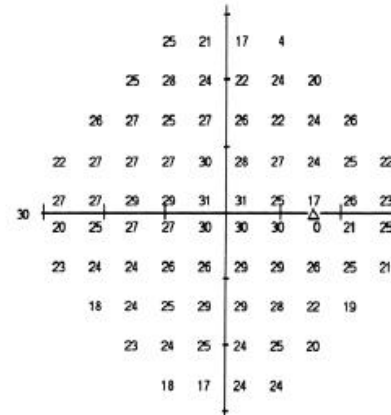
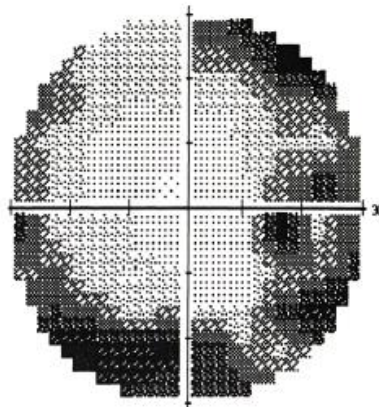
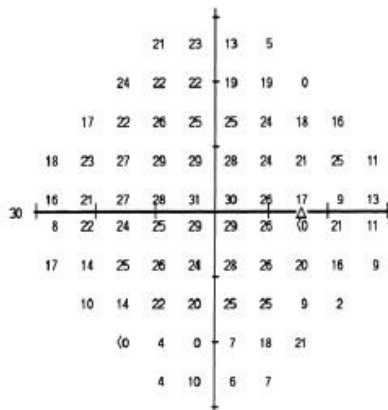
- reakce na zvukové podněty

Falešně negativní odpovědi

- silně nadprahové stimuly v místech, kde byl již dříve „registrován“ lehce nadprahový stimulus

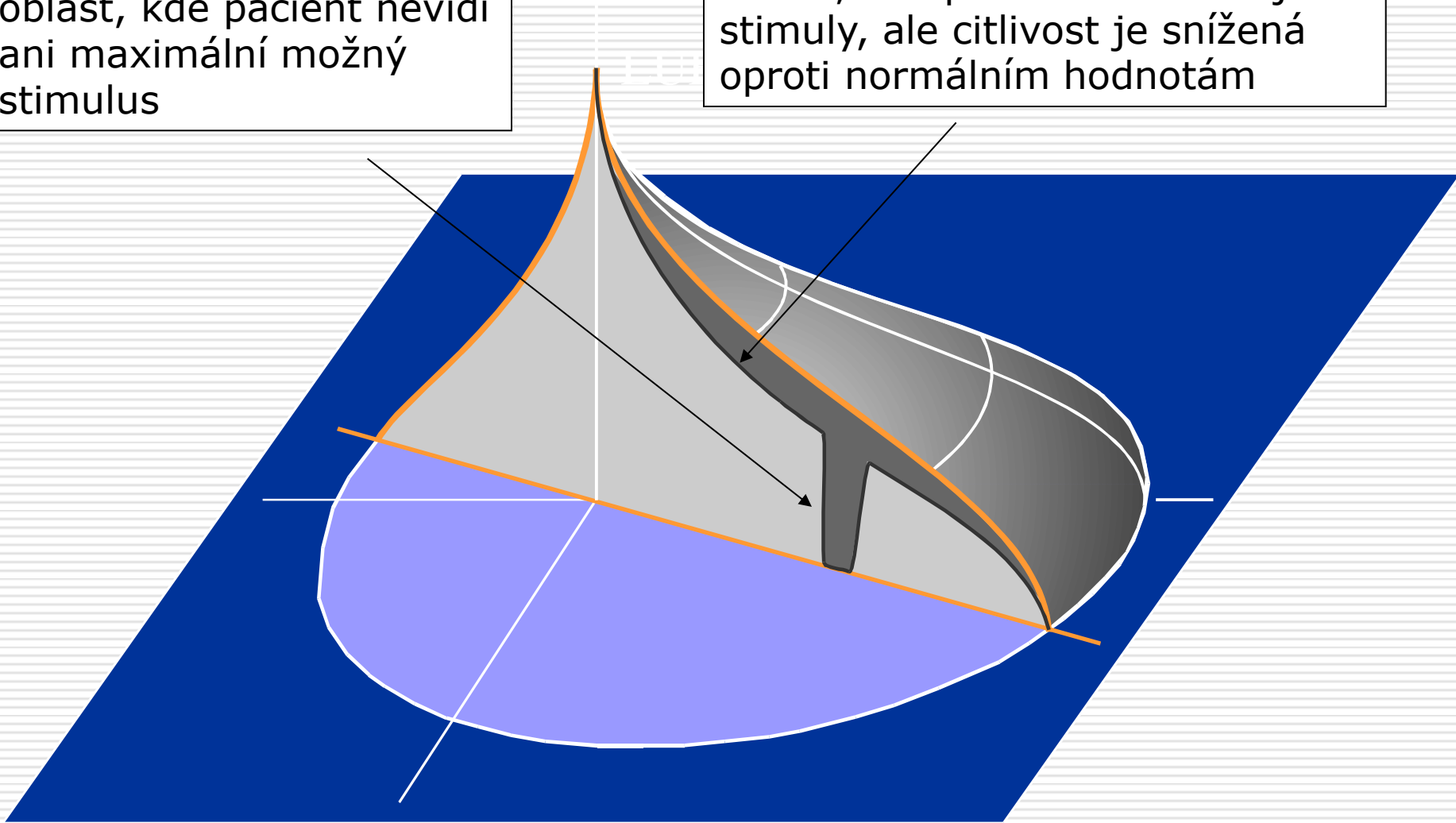
Učící efekt

- zlepšení parametrů ZP při opakovaném vyšetření
- až u 20 % pacientů není při 1. vyšetření ZP normální
- za validní považovat až třetí perimetrické vyšetření

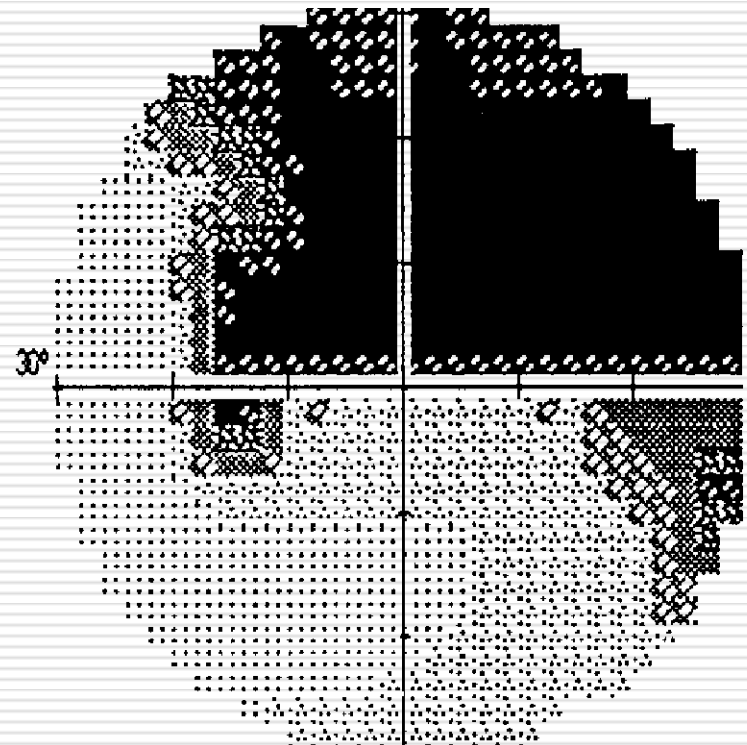
Absolutní defekt –
oblast, kde pacient nevidí
ani maximální možný
stimulus

Relativní defekt –
oblast, kde pacient vnímá nějaké
stimuly, ale citlivost je snížena
oproti normálním hodnotám

Výsledek vyšetření ZP

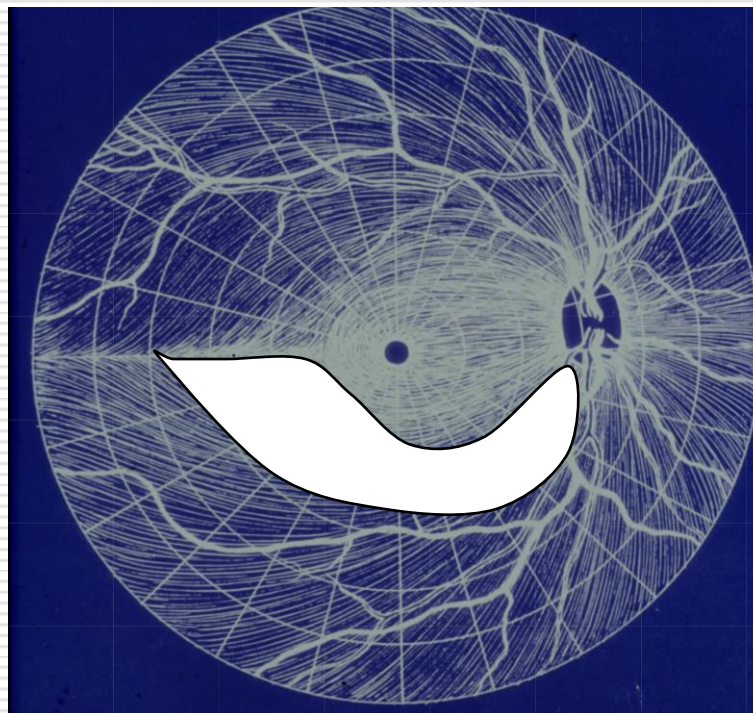
			4	4					
		5							
	26	18							
	(28)	(20)							
27	26								
(26)									
27	28	0							
(28)									
28	26		23	25	24	25	22	10	12
				(25)	(26)			(18)	(14)
26	28	24	25	22	25	23	22	20	2
			(23)			(25)			(8)
	28	26	31	31	28	23	22	21	
	(28)	(29)	(27)				(24)		
		28	28	28	28	22	25		
				(25)					
		25	25	21	24				

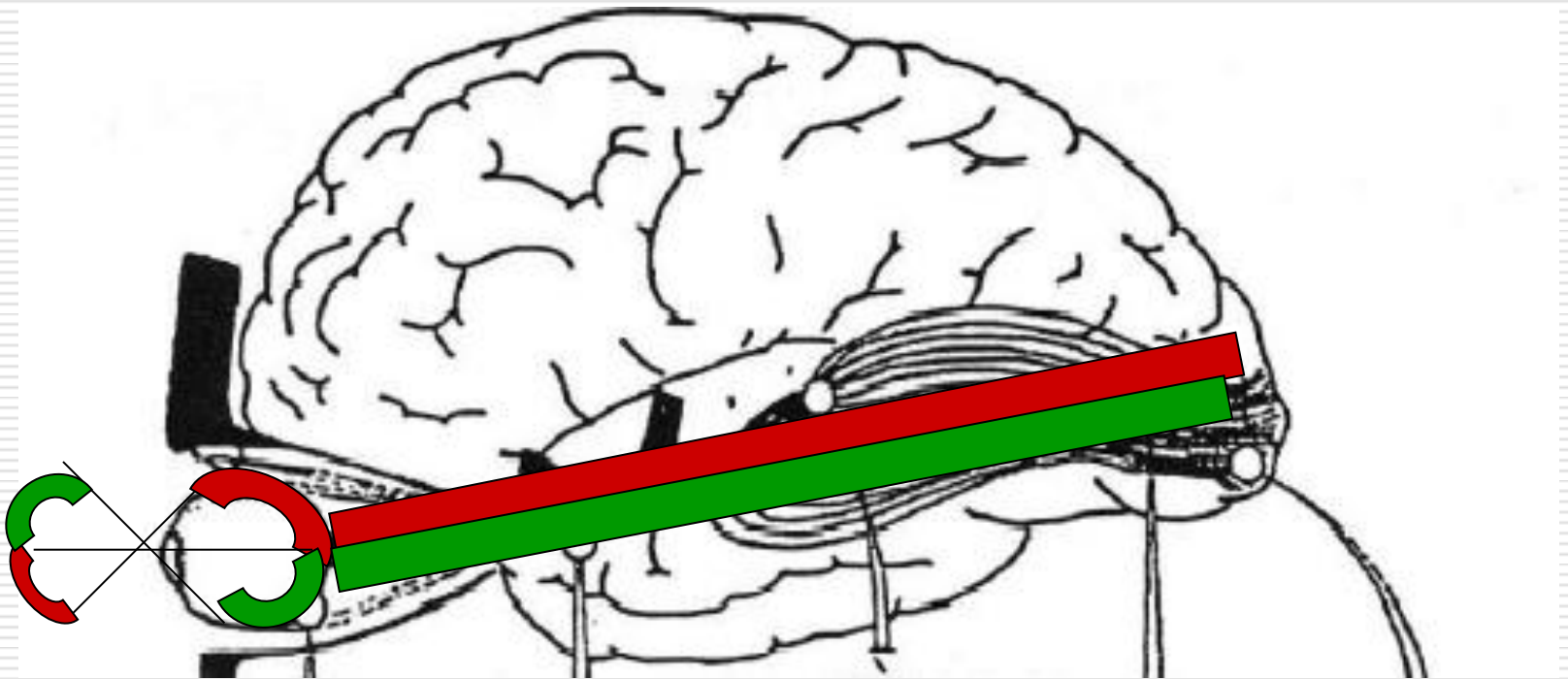

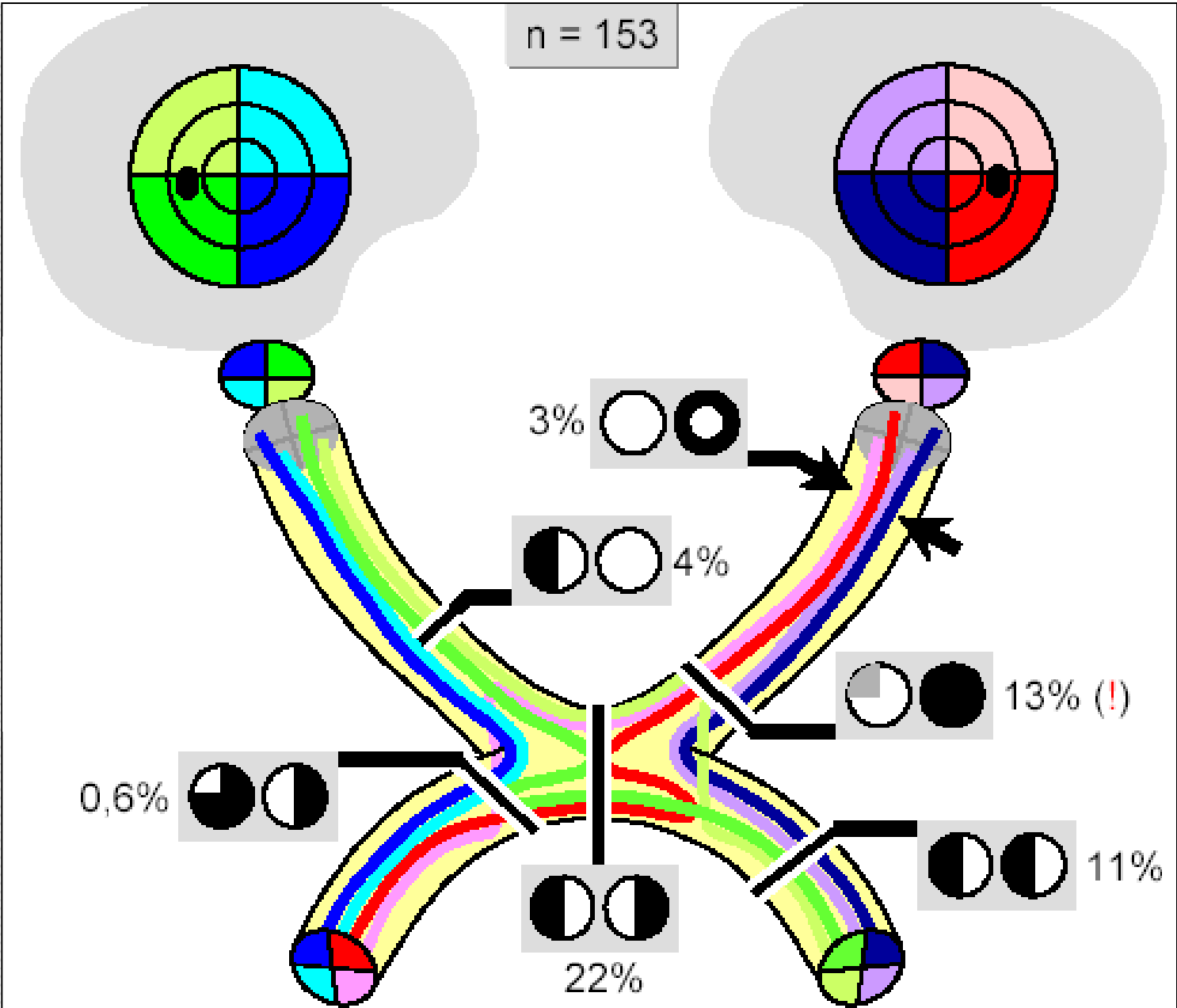
Průběh nervových vláken na sítnici

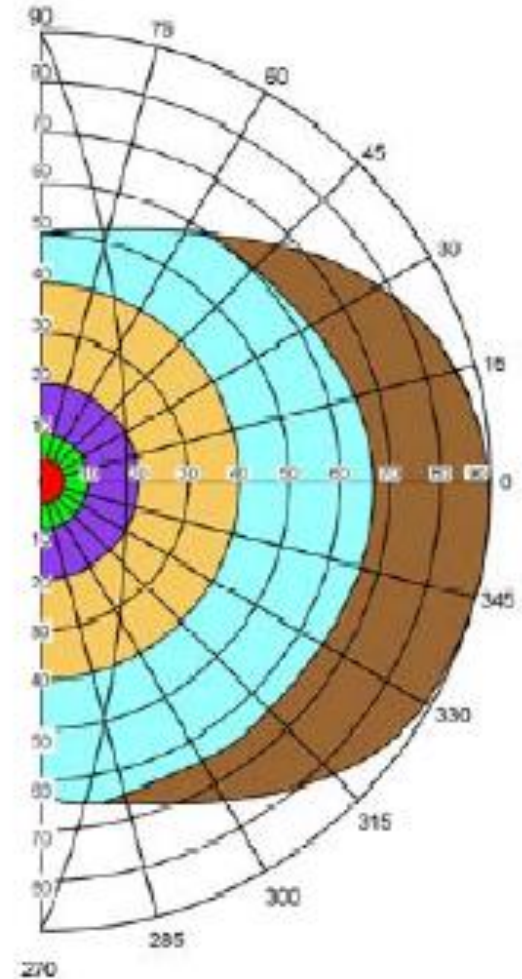
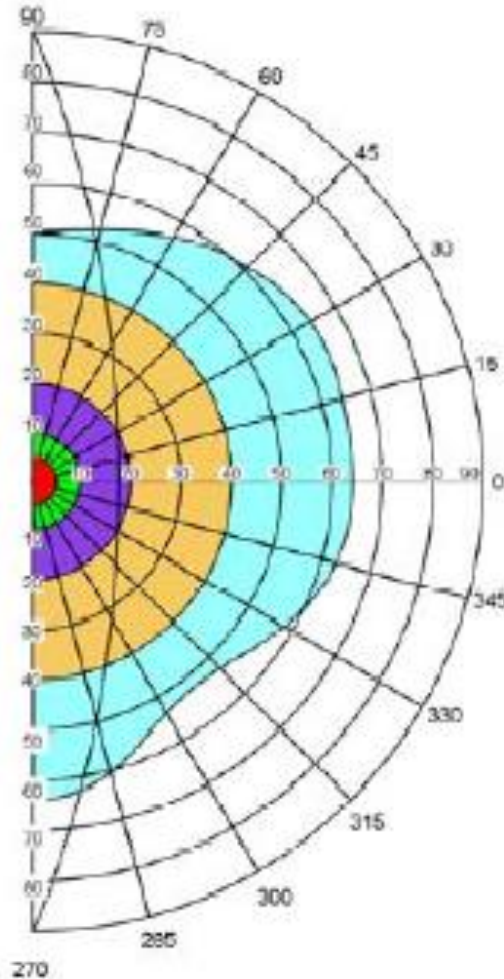
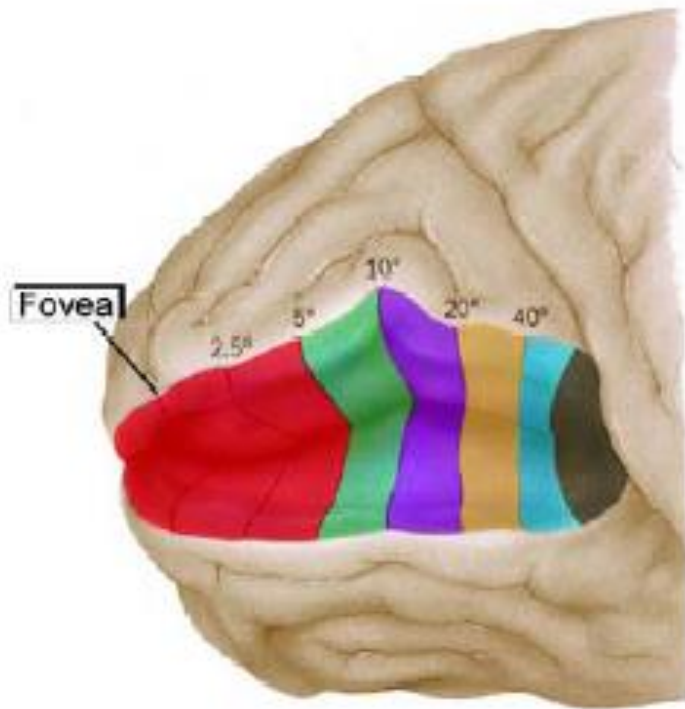

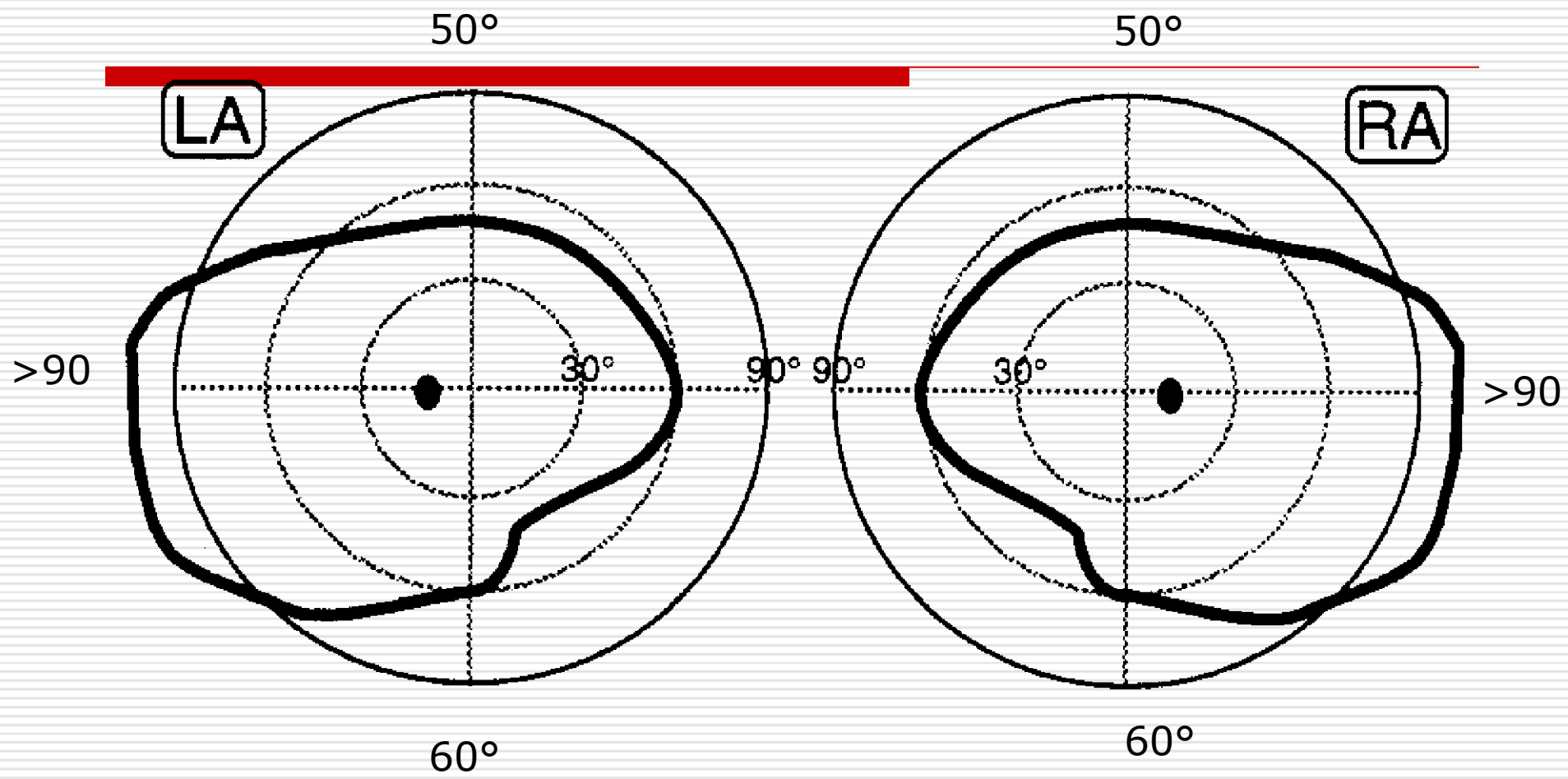

n = 153

Korová reprezentace regionů v zorném poli

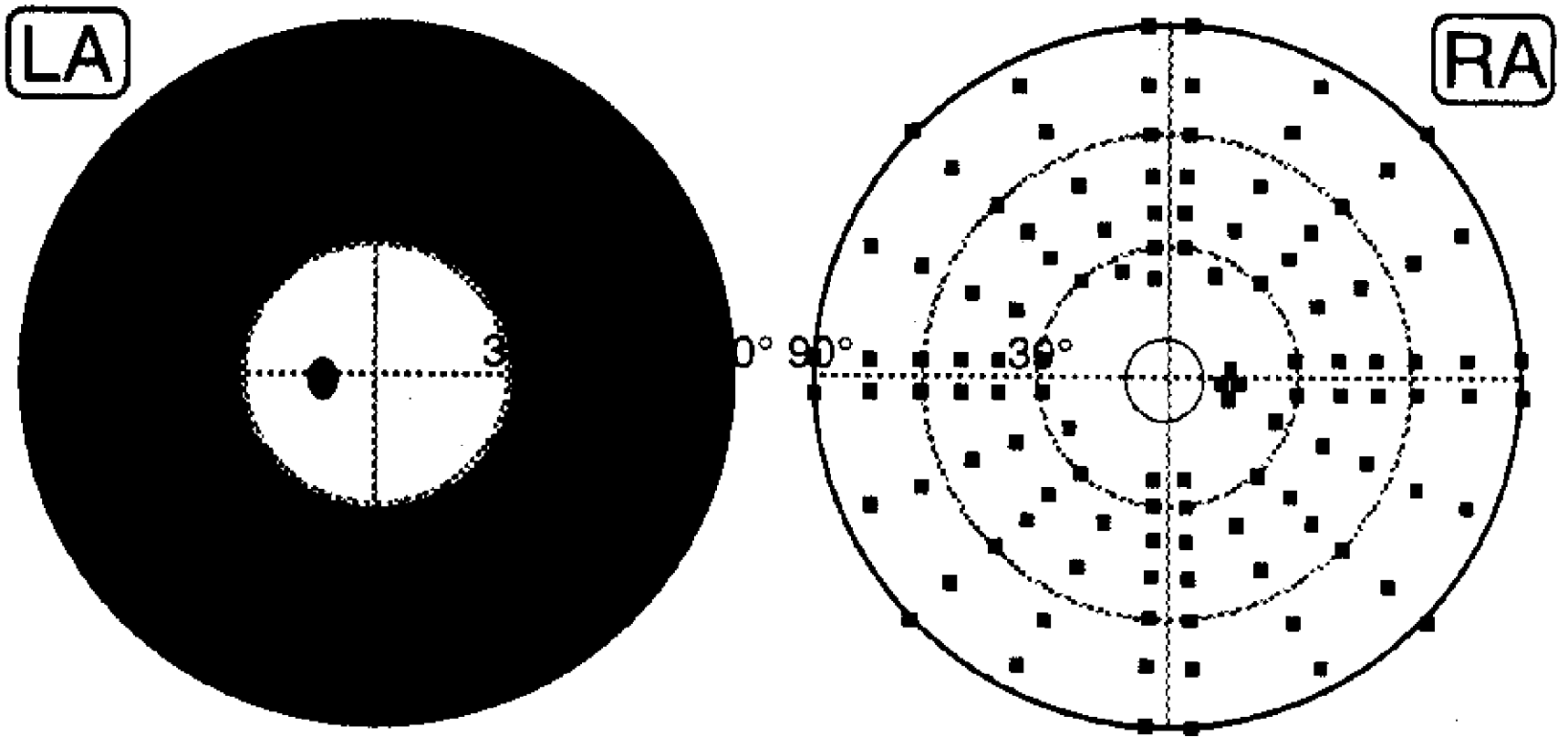

Klasifikace změn v zorném poli

- Monokulární – centrální skotom, koncentrické zúžení ZP, výpadky svazků nervových vláken
- Binokulární – nerespektující vertikální střední čáru
  - respektující vertikální střední čáru
    - heteronymní (na opačnou stranu)
    - homonymní (stejnostranné)

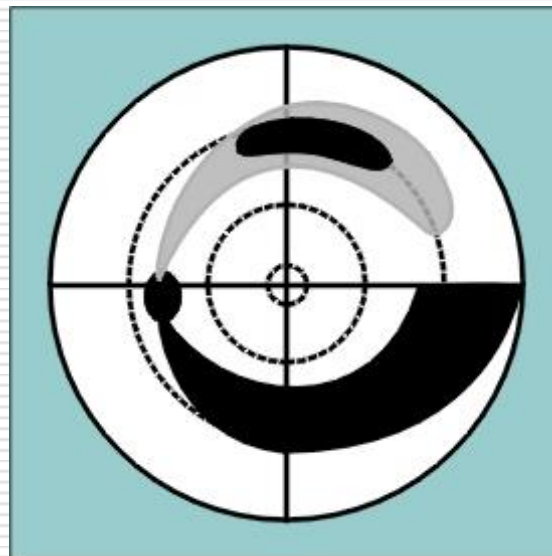
Koncentrické zúžení ZP

Výpadky typu svazků nervových vláken

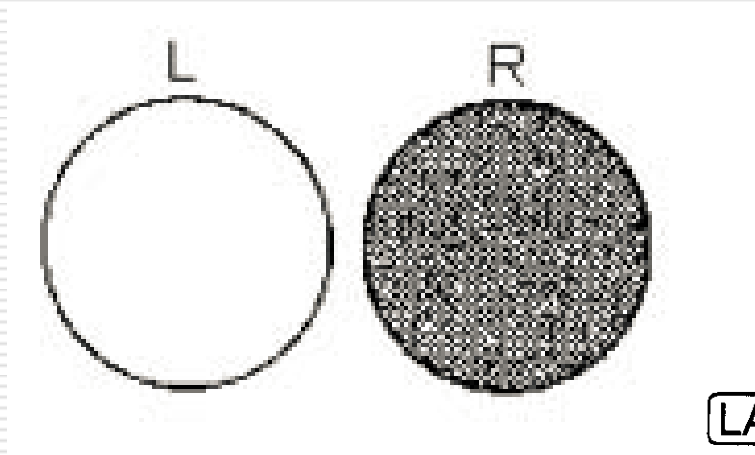
- glaukom
- přední ischemická neuropatie optiku
- drúzová papila
- chronická městnavá papila

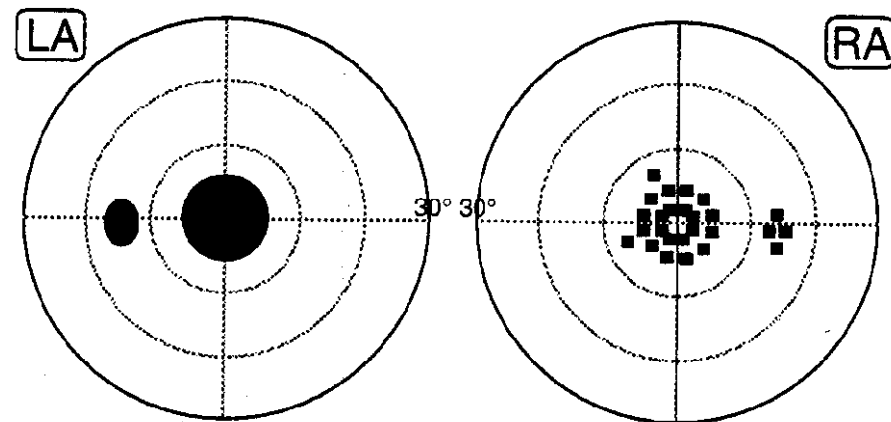

Postižení zrakového nervu

**Centrální skotom najdeme
buď u postižení zrakového nervu
nebo u postižení makuly**

Výpadky hemianopického charakteru

Než se prokáže opak, ukazuje každý hemianopický výpadek ZP na chiasmatickou nebo postchiasmatickou lézi a představuje neurooftalmologický urgentní případ, který vyžaduje vyšetření zobrazovací metodou

Bitemporální výpadky ZP

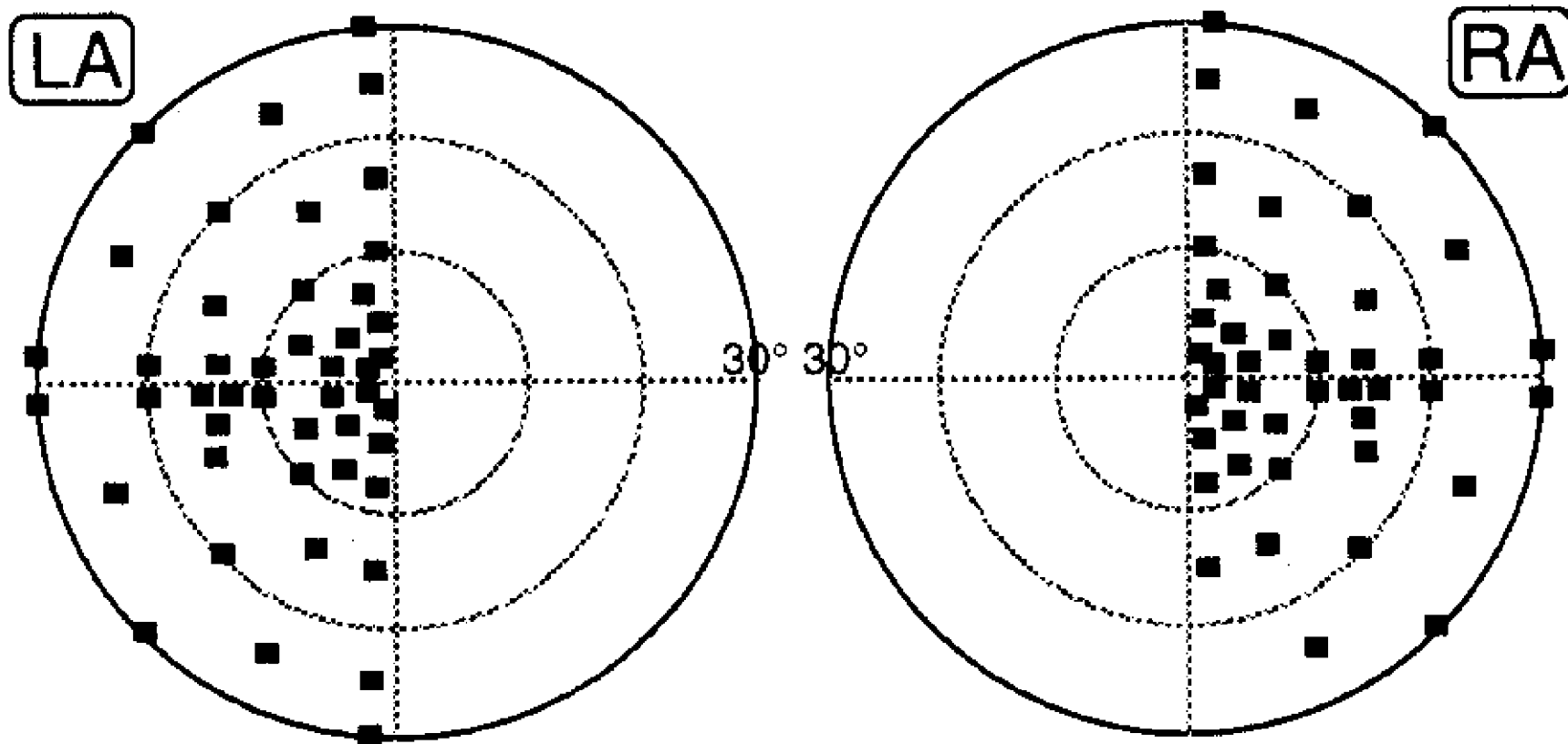
Proces v blízkosti chiasma

- expanzivní procesy (hypofyzární adenom, Tu optiku, meningeom, aneurysma), záněty, cévní patologie, trauma

Zobrazovací metoda!

Postižení chiasma (bitemporální hemianopsie)

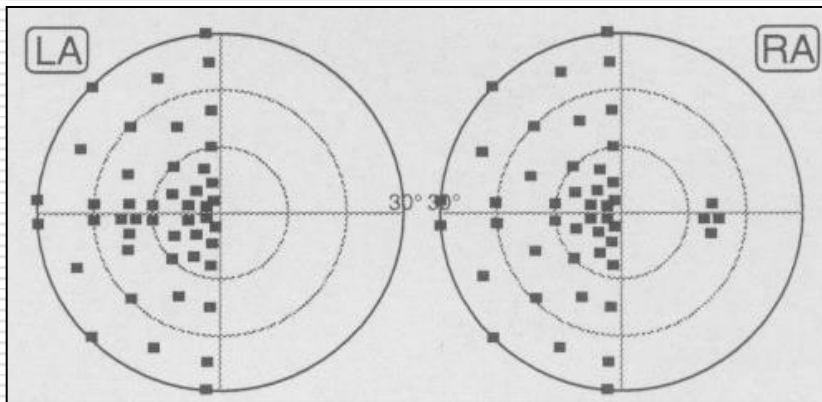
Homonymní výpadky ZP

- Lokalizace:
léze se nachází za chiasmatem, kontralaterálně ke straně hemianopsie
- čím blíže ke korovému centru je léze, tím
  - ↑ kongruence
  - ↑ pravděpodobnost ušetření makuly (čtení!)

Homonymní defekty

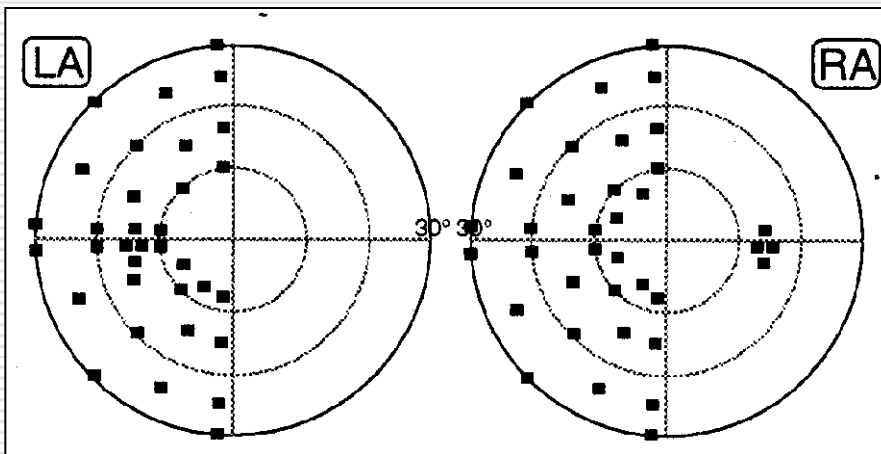
levostranná
homonymní
hemianopsie

dobrá kongruence
bez ušetření makuly
→ špatná čtecí schopnost

např. rozsáhlá
retrogenikulární léze vpravo

Homonymní defekty

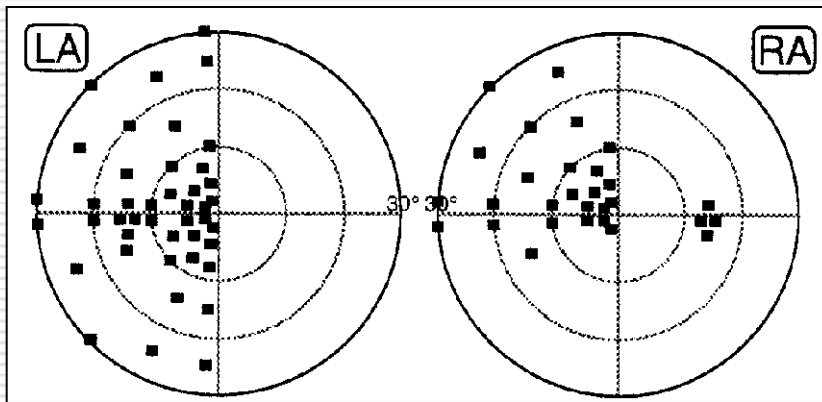
levostranná
homonymní
hemianopsie

dobrá kongruence
ušetření makuly
→ dobrá čtecí schopnost

retrogenikulární léze vpravo

Homonymní defekty

**inkompletní levostranná
homonymní hemianopsie**

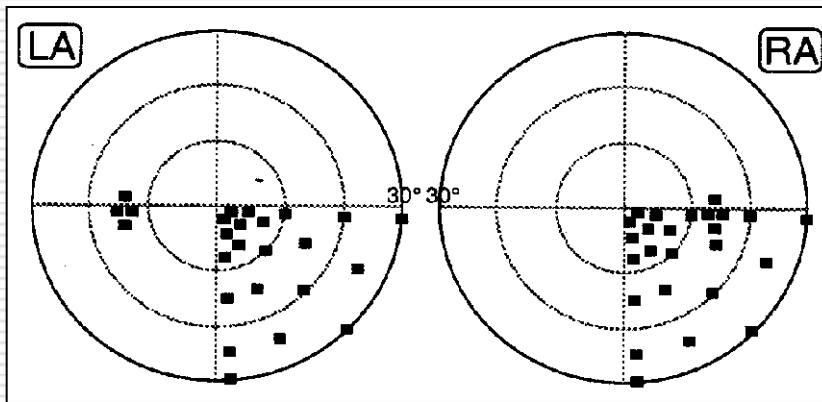
špatná kongruence
bez ušetření makuly
→ špatná čtecí schopnost

retrochiasmatická léze
(traktus) vpravo

Homonymní defekty

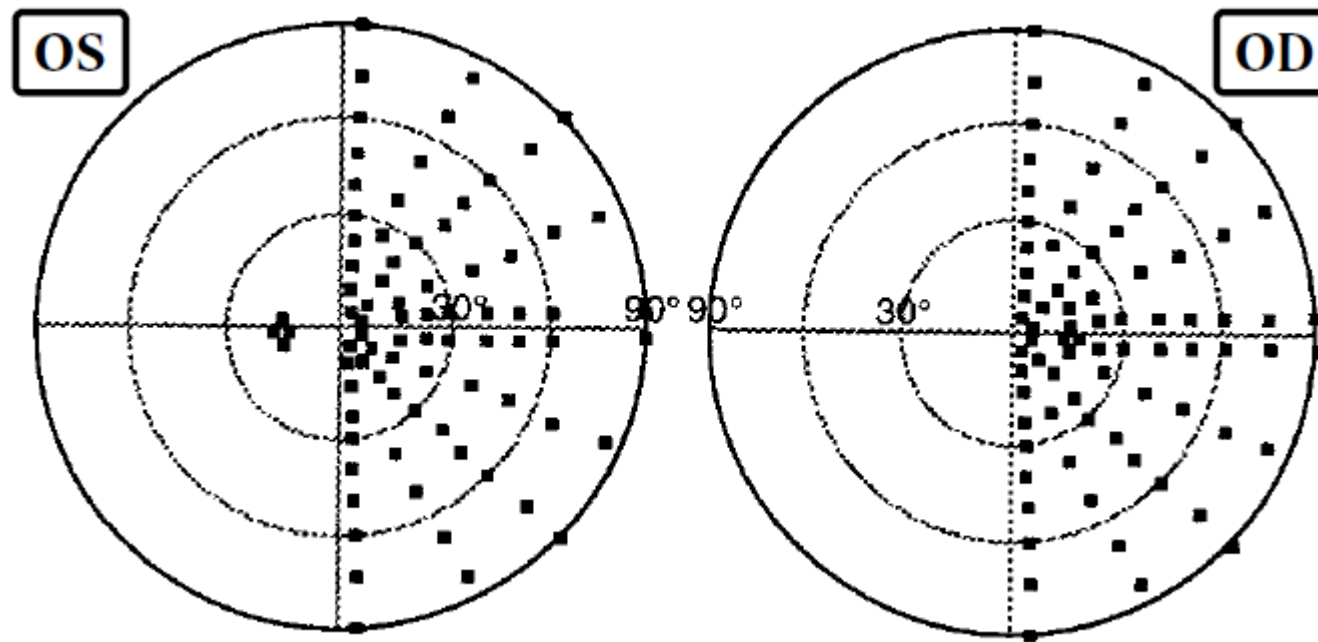
---

pravostranná dolní
homonymní
kvadrantanopsie

dobrá kongruence
bez ušetření makuly
→ špatná čtecí schopnost

parietální léze vlevo

Kompletní pravostranná homonymní hemianopsie, dobrá kongruence,
 bez makulární úspory, špatná schopnost číst,
 Např. kompletní léze radiatio optica vlevo,
 kompletní léze korového centra vlevo

(COI)

Acq Tm: 11:25:

P

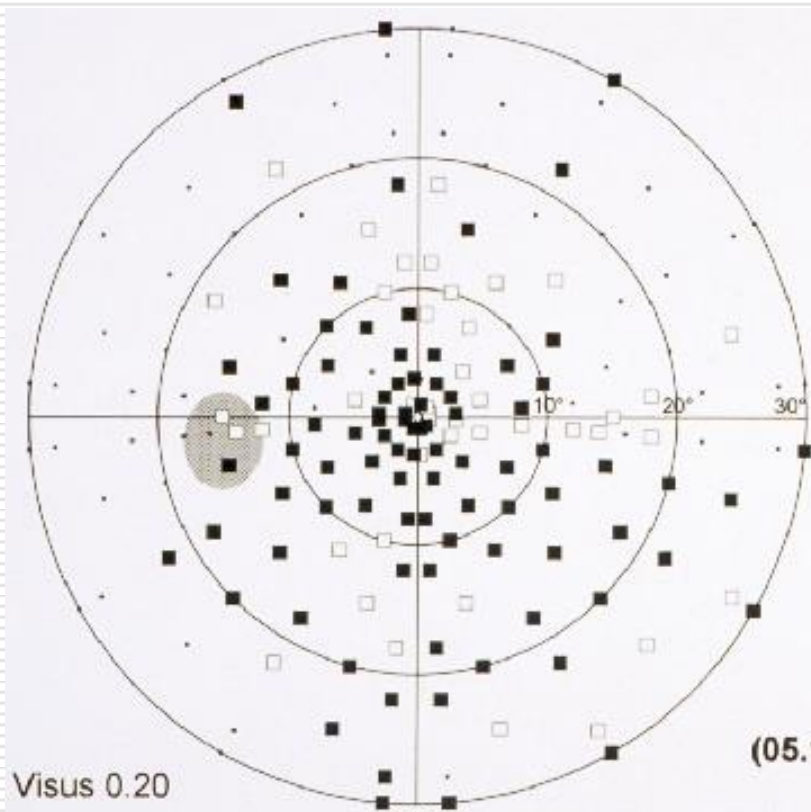
L

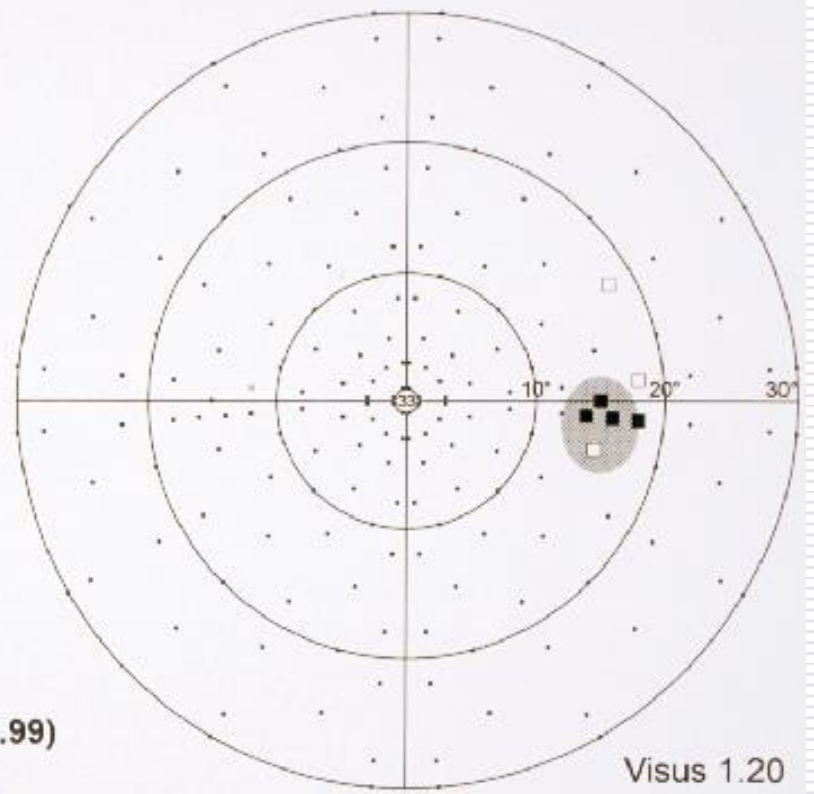

P

L

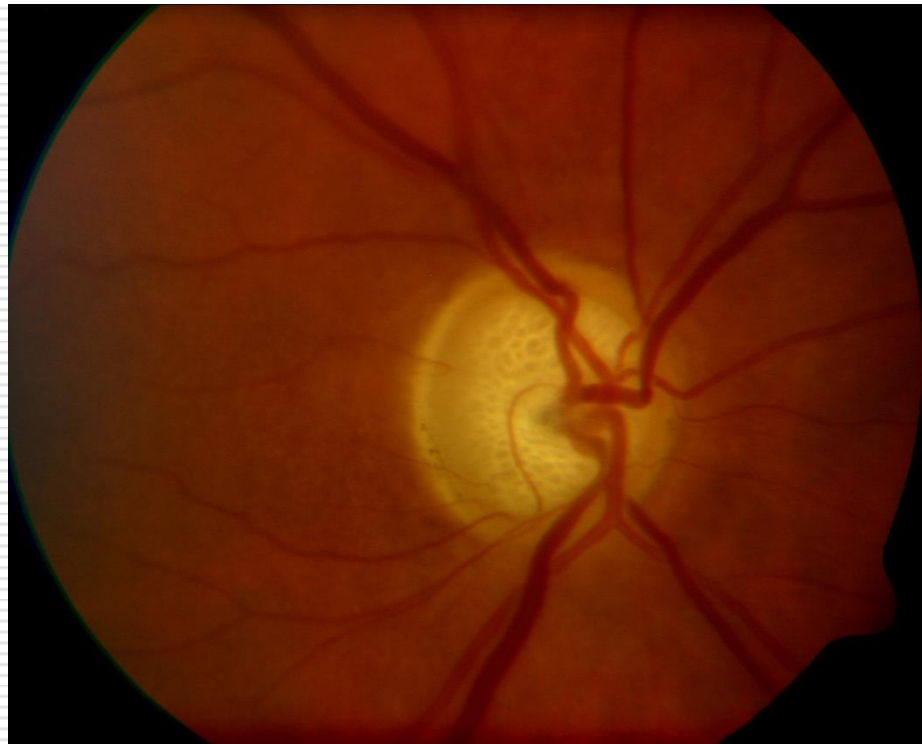

(05.10.99)

Kazuistika 8

?

